

Posudek oponenta diplomové práce

Ateliér: Redčenkov & Danda / FA ČVUT
Autorka: Bc. Magdaléna Pourová
Název diplomové práce: Domov mezi stroji – Slaný
Akademický rok: 2024/2025

Pro svou práci si autorka vybrala rozlehlé území v bezprostřední návaznosti na historické centrum města. Zmiňuje, že jí zaujala průmyslová minulost lokality, a proto ve svém návrhu chce tuto stopu rozvíjet, resp. obnovit a následně spojit s bydlením. Vlastnímu návrhu pak předchází poměrně zevrubná analýza celého města.

Zadání budí respekt již svým rozsahem. Více než 11 ha totiž zahrnuje nejen vlastní brownfield, ale také sídliště, fragmenty původní rezidenční zástavby, nezcela zdařilé současné vstupy, ikonickou kotelnu, autobusové nádraží, dvě samoobsluhy s rozlehlými parkovišti, dva menší parky a zatrubněný potok. Tedy koktejl, který hledání vhodného přístupu rozhodně nijak neusnadňuje...

Za odrazový můstek návrhu autorka zvolila potok, resp. jeho odhalení a následné využití jakožto hlavní kompoziční osy území. Sice to příliš neodpovídá názvu práce, ale princip propojení obou menších parků na koncích řešeného území v jeden souvislý pás je myšlenka nejen sympatická, ale za daných souvislostí také racionální.

Po doplnění nové zástavby kolem potoka ovšem vyvstává otázka, zda v navržených proporcích může k naplnění uvažovaného záměru skutečně dojít. Nejen při pohledu na schwarzplan je totiž zřejmé, že navržená zástavba na obou březích obklopuje potok v takové vzdálenosti, že dimenze pásu vegetace je menší než hloubka vlastních domů. Park se tak díky tomu zdá být až příliš přiškrcený.

Přitom jeho rozšíření by pomohlo jak jeho jasnějšímu zdůraznění - potvrzení ve struktuře města, tak i přesvědčivější organizaci nové zástavby. Ta totiž takto společně s parkem vytváří jakousi souvislou „kaši“, která je ve výsledku především pokračováním sousedního sídliště. A díky tomu také trpí úplně stejnými neduhy – přemírou veřejných prostranství a na řadě míst vznikem „území nikoho“.

Přitom snahy o prokrvení oblasti jsou také správné. Organizace území pomocí pouhých dvou nových ulic je efektivní a rozhodnutí propojit oba břehy výhradně cestami pro pěší potvrzuje park stejně jako cyklostezka vedoucí podél potoka napříč celým územím. Jenže bez zřetelnější hierarchizace ostatních prostor tyto kroky využívají jen zlomek potenciálu, který v území dřímá.

Při práci s potokem bych navíc uvítal citlivější přístup. Nepovažuji za vhodné, aby vodní tok o šířce místy jen 0,7 m lemovala nábrežní zeď vysoká i více než metr. Efekt odhalení se tak vytrácí. Uvítal bych přírodní břeh na obou stranách a klidně i určité zmeandrování. Voda ve městě je vděčné téma a s ohledem na klimatickou změnu i čím dál aktuálnější. Zároveň by se to obešlo bez zásahu do Q100.

Pokud je nějaké téma pro zadání charakteristické, pak je to velký urbanismus. Proto mne mrzí, že návrh postrádá názor na východní cíp území, a to především oblast autobusového nádraží, neboť jde o celoměstské téma, které si navíc o polemiku svými 16 nástupišti a dalšími 14 odstavnými stáními vyloženě říká.

Podobné je to i s dvojicí samoobsluh. Jestliže si troufnu v návrhu jednu z nich odstranit (v rámci školního zadání to považuji za naprosto legitimní přístup), proč pak druhou nechám naopak úplně bez povšimnutí, ačkoliv v exponované pozici při vjezdu do historického centra hned vedle kostela představuje zřejmě mnohem větší urbanistický přešlap? Zvlášť když ještě celé řešené území uvozuje...

Vlastní navržené struktury pak fungují nejlépe uprostřed řešeného území. Jakmile však mají navázat na současné okolí, působí poněkud křečovitě. Nejvíce je to zřejmé v případě obestavení kotelny nepravidelně zalomenými čtyřpodlažními budovami, které roli sympaticky bizarního solitéru spíše popírají, než zdůrazňují nebo rozlámaného polobloku v těsné blízkosti současných panelových domů.

Oceňuji snahu navázat na průmyslovou stopu, i když ta se ve výsledku omezuje především na formální ztvárnění budov a vlastní „průmysl“ má podobu spíše drobné nerušící výroby. Je to sice něco trochu jiného než vytčený cíl, ale vnímám to pro danou lokalitu jako v zásadě vhodný přístup. Jen je škoda, že v některých momentech naráží na určité provozní limity a ne vždy zcela elegantní dispozice.

Na mysli mám momenty, jako je např. nutnost přecházení z kanceláří na WC výhradně po venkovních pavlačích (továrny), podobný princip v případě bytů a pracoven (townhousy), zbytečně rozměrné podesty schodišť (townhousy, mixed use) nebo ne příliš efektivní rozvržení průjezdných skladů (továrna).

Z provozního hlediska pak vnímám problematicky např. „sousedské“ pracovny, které poněkud zavání sociálním inženýrstvím, zásobování komerčních jednotek, které je možné provádět pouze z jinak výhradně pěšího náměstí nebo rozmístění parkovacích stání hned u stěny domů, což znemožňuje plnohodnotné vystupování a nastupování z vozidla.

S ohledem na výše uvedené i rozsah zadání bych se proto naprosto spokojil s pouhými diagramy rozvržení jednotlivých funkčních jednotek a komunikačních jader v rámci objektů, protože snaha o jejich detailní prokreslení jednak není pointou tohoto zadání a navíc zbytečně vede k řadě „dětských“ nemocí v podobě nepřesvědčivých řešení, které původní ideu ve výsledku shazují.

Stejně tak jsou v poměrně řídko zastavěném území podzemní garáže založené pod hladinou potoka zbytečně drahým řešením, a to obzvláště v momentě, mám-li všude kolem spoustu místa a řada aut by se tedy dala odparkovat např. v Oualově ulici, když už došlo k jejímu výraznému rozšíření. Při prostřídání parkovacích stání stromy by navíc mohlo dojít i k jejímu kýženému zkultivování...

Problém práce tak spatřuji hlavně ve dvou rovinách – v jejím rozsahu, díky kterému zůstala řada témat jen ve velmi hrubých obrysech (okřídlená věta méně je více zde platí zcela nepochybně) a dále v ukvapeném přechodu od ryze koncepčních rozhodnutí k návrhu architektury. Urbanistická struktura by zde zasloužila určitě větší pozornost, což by se pak pozitivně promítlo i do ostatních úrovní návrhu.

Nicméně oceňuji odvahu a upřímnou snahu o řešení komplikovaného a na první pohled dnes neatraktivního, avšak pro město důležitého území, stejně jako poctivou analýzu i řadu dobře trefených principů. A vzhledem k tomu, že jsem přesvědčen, že pokud by zadání doznalo jisté redukce, výsledek by byl o poznání přesvědčivější, navrhuji hodnocení C.